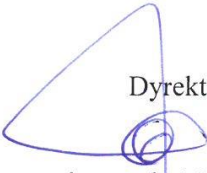

Biuro Urbanistyczne ECOLAND • 53-125 Wrocław, al. Kasztanowa 8 • tel/fax: 71 341 28 54, 71 341 28 56, 71 341 28 57
e-mail: ecoland@wp.pl • <http://www.ecoland.net.pl> • REGON: 930001761 • NIP: 894-001-23-45

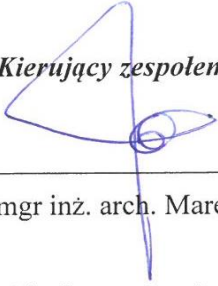
**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA WYBRANEGO OBSZARU
W OBRĘBIE OGORZELEC
W GMINIE GRĘBOCICE**

Dyrektor

mgr inż. arch. Marek Wiland

WROCLAW, MARZEC 2021 r.

Zespół autorów:

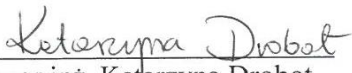
Kierujący zespołem autorów:

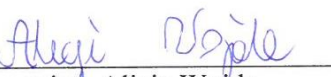

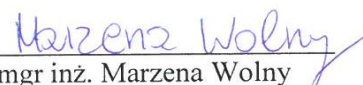
mgr inż. arch. Marek Wiland

- biegły w zakresie sporządzania prognoz skutków wpływu ustaleń planu na środowisko nr 1282 z dnia 31.12.1998 r.
- uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym nr 1016/89 z dnia 12.09.1989 r.

Autorzy:

mgr inż. Katarzyna Drobot

mgr inż. Alicja Wojda

mgr inż. Marzena Wolny

SPIS TREŚCI:

strona

1. PODSTAWA PRAWNA.	4
2. GŁÓWNE CELE PROJEKTU PLANU, JEGO ZAWARTOŚĆ ORAZ POWIĄZANIA Z INNymi DOKUMENTAMI. METODA OPRACOWANIA.	4
2.1. Zawartość i główne cele projektu Planu.	4
2.2. Powiązania projektu Planu z innymi dokumentami.	5
3. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.	5
4. CHARAKTER I STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.	8
4.1. Ogólna charakterystyka obszaru projektu Planu.	8
4.2. Charakterystyka środowiska obszaru projektu Planu oraz jego sąsiedztwa.	8
4.3. Główne istniejące zagrożenia środowiska. Stan i jakość środowiska.	11
5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU.	17
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU.	17
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA PROJEKTU PLANU.	18
8. IDENTYFIKACJA I OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W OPARCIU O ANALIZĘ USTALEŃ I ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO- PRZESTRZENNYCH PROJEKTU PLANU.	19
8.1. Ustalenia i rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne projektu Planu.	19
8.2. Identyfikacja i ocena znaczących oddziaływań na środowisko ustaleń i rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych projektu Planu.	21
8.2.1. Wpływ na powierzchnię ziemi i rzeźbę terenu.	22
8.2.2. Wpływ na powietrze atmosferyczne.	22
8.2.3. Wpływ na klimat akustyczny.	23
8.2.4. Wpływ na klimat.	24
8.2.5. Wpływ na środowisko gruntowo-wodne.	24
8.2.6. Wpływ na faunę i florę.	24
8.2.7. Wpływ na bioróżnorodność.	24
8.2.8. Wpływ na obszary i obiekty chronione, w tym obszary sieci NATURA 2000.	25
8.2.9. Wpływ na ludzi.	25
8.2.10. Wpływ na zasoby naturalne (złoża surowców).	25
8.2.11. Wpływ na zabytki.	25
8.2.12. Wpływ na krajobraz.	26
8.3. Podsumowanie.	26
9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.	28
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.	29
11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA.	29

12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU LUB WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH.	30
13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.	31

1. PODSTAWA PRAWNA.

Prognozę oddziaływania na środowisko (zwaną dalej **Prognozą**) sporządzono do projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranego obszaru w obrębie Ogorzelec w gminie Grębocice* (zwanego w dalszej części niniejszego opracowania **projektem Planu**). Prace nad projektem Planu zainicjowano uchwałą Nr LVII/267/2018 Rady Gminy Grębocice z dnia 24 kwietnia 2018 r.

Prognozę do projektu Planu sporządzono na podstawie art. 17 pkt 4 *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 293, z późn. zm.) oraz w oparciu o art. 46 pkt 1 i art. 51 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 247).

2. GŁÓWNE CELE PROJEKTU PLANU, JEGO ZAWARTOŚĆ ORAZ POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI. METODA OPRACOWANIA.

2.1. Zawartość i główne cele projektu Planu.

Przystąpienie do sporządzenia projektu Planu nastąpiło na wniosek Wójta Gminy Grębocice. Przesłanką do rozpoczęcia prac nad tym projektem był wniosek Inwestora zainteresowanego rozszerzeniem prowadzonej obecnie eksploatacji naziemnej złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec” na pozostałe tereny, na których zostało udokumentowane to złożo. Do objęcia projektem Planu wskazano obszar o powierzchni 10,28 ha, położony w obrębie Ogorzelec.

W celu realizacji powyższych zamierzeń niezbędna okazała się zmiana - w zasięgu obszaru objętego projektem Planu - obowiązującego *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu górniczego „Głogów Głęboki-Przemysłowy” i „Sieroszowice I” oraz powiązanych z nimi funkcjonalnie innych obszarów w granicach administracyjnych gminy Grębocice, z wyłączeniem części obszarów leżących w granicach terenów górniczych „Rudna I” i „Rudna II”,* przyjętego Uchwałą Nr XLVII/191/2009 Rady Gminy w Grębocicach z dnia 24 września 2009 r. (opublikowanego w Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2009 r. Nr 203, poz. 3647), zmienionego Uchwałą Nr XXX/119/2016 Rady Gminy Grębocice z dnia 23 czerwca 2016 r. (opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego poz. 4169 z 2016 r.).

2.2. Powiązania projektu Planu z innymi dokumentami.

Projekt Planu stanowi narzędzie realizacji polityki przestrzennej gminy określonej w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grębocice, a jego ustalenia nie naruszają (jak tego wymaga *ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*) postanowień Studium.

Opracowując projekt Planu uwzględniono ponadto informacje zawarte w krajowych i wojewódzkich dokumentach strategicznych. Niektóre z tych dokumentów zawierają konkretne wytyczne dla gminnych opracowań planistycznych, wskazując formę ustaleń, jakie te gminne dokumenty powinny zawierać. Wśród wziętych pod uwagę dokumentów, w kontekście prognozy oddziaływania na środowisko, w szczególności należy wymienić:

- *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* – w dokumencie tym nie ma postulatów dotyczących konkretnych działań inwestycyjnych dotyczących obszaru projektu Planu. Niemniej uwzględniono w nim dane dotyczące jakości poszczególnych jednolitych części wód podziemnych i jednolitych części wód powierzchniowych, które wzięto pod uwagę opracowując projekt Planu;
- *Program wodno-środowiskowy kraju* wraz (z sierpnia 2016 r.) – w której między innymi określono programy działań mających służyć osiągnięciu celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych.

3. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.

Prognozę wykonano w pełnym zakresie, jaki określony został w art. 51 ust. 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. O uzgodnienie zakresu Prognozy i stopnia szczegółowości zawartych w niej informacji wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Otrzymało stosowne uzgodnienie z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu pismem znak: WSI.411.20.2019.MS z dnia 15 lutego 2019 r.
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Polkowicach pismem znak: ZNS.710.10.192.2019.MŚ z dnia 27 lutego 2019 r.

Zatem zgodnie z ww. postanowieniami zakres informacji zawartych w Prognozie jest zgodny z art. 51 ust. 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji*

o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i jest ona wykonana w pełnym zakresie, a stopień szczegółowości Prognozy odpowiada szczegółowości właściwej dla projektu Planu, jego zasięgowi oraz uwzględnia charakter dostępnych informacji.

Istniejący stan środowiska na obszarze projektu Planu opisano na podstawie wizji w terenie oraz dzięki informacjom zawartym w wymienionych poniżej materiałach. Natomiast oceny oddziaływania na środowisko zagospodarowania planowanego w projekcie Planu, dokonano poprzez analizę i konfrontację ustaleń oraz rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie tego dokumentu (ważnych z punktu widzenia wpływu na środowisko) z charakterem (walorami i wrażliwością) elementów środowiska przyrodniczego występujących na obszarze objętym omawianym projektem i w jego sąsiedztwie.

Przy sporządzeniu Prognozy wykorzystano następującą literaturę i materiały źródłowe:

- Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych (DBGiTR), luty 2007 r., Plan urządzeniowo-rolny gminy Grębocice. Wrocław;
- Geoportal Państwowego Instytutu Geologicznego MIDAS, złoża kopalin (<http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=2>);
- Geoserwis GDOŚ (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>);
- Główny Inspektor Ochrony Środowiska (GIOŚ), Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu, kwiecień 2019 r., Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2018. Internet (<http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/publications/card/14061>);
- KGHM Cuprum CBR, maj 2017 r., Prognoza wpływów eksploatacji górniczej dla potrzeb sporządzania Informacji o Wpływach Eksploatacji Górniczej (IWEG) dla terenów górniczych. Wrocław;
- Kondracki J., 2013 r., Geografia regionalna Polski. Warszawa;
- Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, Centralna Baza Danych Geologicznych, Internet (<http://web3.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.htm>);
- Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, System Osłony Przeciwosuwiskowej, Internet (<http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3>);

- Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, Państwowa Służba Geologiczna, 2019 r., Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2018 r., Internet (http://geoportal.pgi.gov.pl/css/surowce/images/2018/pdf/bilans_2018.pdf);
- Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, Państwowa Służba Geologiczna, Państwowa Służba Hydrogeologiczna, listopad 2017 r., Raport o stanie Jednolitych Części Wód Podziemnych w dorzeczach - stan na rok 2016. Internet (http://mjwp.gios.gov.pl/g2/oryginal/2017_12/12138c6054d8996f6d7179ec212f329b.pdf);
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967);
- Państwowa Służba Hydrogeologiczna, Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, Charakterystyka zweryfikowanych JCWPd. Internet (<http://www.psh.gov.pl/publikacje/jcwpd/charakterystyka-zweryfikowanych-jcwpd.html>);
- Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, Mapa korytarzy ekologicznych w Polsce. Internet (<http://mapa.korytarze.pl>);
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Rejestr form ochrony przyrody, Internet (<http://bip.wroclaw.rdos.gov.pl/rejestr-form-ochrony-przyrody>);
- Stupnicka E., 1997 r., Geografia regionalna Polski. Warszawa;
- Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Wydział Geodezji i Kartografii, Geoportal Dolnego Śląska, Dolnośląska Infrastruktura Informacji Przestrzennej. (www.geoportal.dolnyslask.pl);
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) we Wrocławiu, Mapa jednolitych części wód powierzchniowych na terenie województwa dolnośląskiego. Internet (http://www.wroclaw.pios.gov.pl/gis/index.php?project_id=jcwp_rzeki);
- Woś A., 1999 r., Klimat Polski. Warszawa.

4. CHARAKTER I STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru projektu Planu.

Obszar projektu Planu położony jest w północno-zachodniej części gminy Grębocice (w bezpośrednim sąsiedztwie północnej granicy administracyjnej gminy), w obrębie Ogorzelec. Obejmuje obszar o powierzchni 10,28 ha.

Na obszarze projektu Planu dominują tereny otwarte - użytki rolne, sklasyfikowane jako grunty orne klas bonitacyjnych: RIIIa, RIIIb, RIVa, RVI oraz pastwiska trwałe klasy bonitacyjnej PsVI. W południowej części omawianego obszaru znajduje się wyrobisko węgłne (o powierzchni około 1,8 ha), powstałe w wyniku eksploatacji odkrywkowej złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec”.

4.2. Charakterystyka środowiska obszaru projektu Planu oraz jego sąsiedztwa.

Najważniejsze uwarunkowania ekofizjograficzne na obszarze projektu Planu oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie przedstawiają się następująco:

- Według fizycznogeograficznej regionalizacji Polski [Kondracki J., 2013 r.] będącej nawiązaniem do uniwersalnej klasyfikacji Międzynarodowej Federacji Dokumentacyjnej (FID), obszar projektu Planu należy do prowincji Niz Środkowoeuropejski (31), podprowincji Niziny Środkowopolskie (318), a w jej ramach do makroregionu Obniżenie Milicko- Głogowskie (318.3) i mezoregionu Pradolina Głogowska (318.32).
- Obszar objęty projektem Planu, leży w zasięgu monokliny przedsudeckiej. Monoklinę tą budują zaburzone w fazie sudeckiej osady karbonu, serie czerwonego spągowca, cechsztynu i triasu, niezgodnie leżące osady górnego oligocenu, neogenu i czwartorzędu. Osady czwartorzędowe na przedmiotowym obszarze reprezentowane są przez: piaski i żwiry wodnolodowcowe, ily preglacjalne, gliny morenowe, gliny zwałowe oraz holocenijskie utwory rzeczne i zastoiskowe (jeziorne). Osady te osiągają lokalnie miąższość przekraczającą 50 m [Stupnicka E., 1997 r.].
- Rzeźba terenu obszaru projektu Planu jest zróżnicowana - w części została przekształcona antropogenicznie. Dno powstałego wyrobiska węgelnego położone jest na rzędnych 140,1-154,5 m n.p.m., natomiast istniejące w terenie skarpy mają wysokości od ok. 1 m do ok. 1,5 m. Na pozostałym fragmencie obszaru projektu Planu

rzeźba terenu ma charakter naturalny. Teren opada w kierunku południowym, od rzędnych 165,1 m n.p.m. do ok. 129,3 m n.p.m.

- Obszar projektu Planu w całości leży w zasięgu udokumentowanego złoża rud miedzi „Głogów Głęboki-Przemysłowy” (RM 9748 wg kodu w systemie MIDAS PIG-PIB). Złoże to jest eksploatowane przez podziemny zakład górnictwa na podstawie koncesji nr 16/2004 wydanej przez Ministra Środowiska dnia 25 listopada 2004 r. W ramach tej koncesji wyznaczono obszar górniczy „Głogów Głęboki-Przemysłowy” i teren górniczy „Głogów Głęboki-Przemysłowy”.

Na przedmiotowym obszarze - na jego znacznej części - znajduje się także udokumentowane złoże kruszywa naturalnego „Ogorzelec” (KN 15831), o powierzchni 4,792 ha. Na eksploatację - metodą odkrywkową - kruszywa z tego złoża Marszałek Województwa Dolnośląskiego wydał Koncesję Nr 9/E/2012. W koncesji tej wyznaczono teren i obszar górniczy „Ogorzelec I”, które obejmują część z udokumentowanego złoża. Ważność koncesji mija 31.12.2022 r. Planowane jest powiększenie obszaru górniczego tak, aby objął on pozostałą, nieeksploatowaną dotychczas część złoża.

- Według obowiązującego podziału Polski na zweryfikowane Jednolite Części Wód Podziemnych obszar projektu Planu leży w zasięgu JCWPd nr 78 (identyfikator UE: PLGW600078) – dorzecze Odry [Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry]. W części JCWPd nr 78 obejmującej przedmiotowy obszar poziomy wodonośne występują w poziomach czwartorzędowym i paleogeńsko-neogeńskim. Wody tych poziomów wodonośnych występują w piaskach i żwirach, i mają charakter porowy. W obrębie omawianej JCWPd wydzielono 4 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP). Żaden z nich nie obejmuje obszaru projektu Planu.
- Obszar objęty projektem Planu leży w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (rzecznych) „Rów Mleczarski” o kodzie RW 600017152769 [Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry]. Na obszarze objętym projektem Planu nie ma cieków, ani stałych zbiorników wodnych. Najbliższym ciekim, płynącym na południe od granicy obszaru projektu Planu jest Posoka.
- Pod względem bonitacyjnym na obszarze projektu Planu dominują gleby klasy IV-VI. Miejscami w jego zachodniej i południowo-wschodniej części występują gleby III klasy bonitacyjnej. Gleby użytkowane rolniczo zaliczono do kompleksu pszenego wadliwego [DBGiTR, luty 2007 r.].

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu mpzp dla wybranego obszaru w obrębie Ogorzelec w gminie Grębocice. Marzec 2021 r.

- Obecnie rolniczo wykorzystywane są grunty w północnej i północno-wschodniej części analizowanego obszaru. Pozostałe grunty, tj. przekształcone w wyniku działalności górniczej, nie są przydatne (bez odpowiedniej rekultywacji) dla gospodarki rolnej.
- Na fragmentach obszaru projektu Planu, które są obecnie wykorzystywane rolniczo, występuje sezonowo roślinność uprawna (głównie zboża), a na obszarach pastwisk trwałych - roślinność łąkowa. Przy północno-zachodniej i północno-wschodniej granicy przedmiotowego obszaru znajdują się dwie stosunkowo niewielkie enklawy zadrzewień.
- Z dostępnych informacji wynika, że na omawianym obszarze nie zidentyfikowano form ochrony przyrody ani cennych siedlisk przyrodniczych. Najbliższymi względem omawianego obszaru formami ochrony przyrody są: rezerwat przyrody „Uroczysko Obiszów” (w odległości ponad 3,28 km na południowy-zachód od granicy obszaru projektu Planu), Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Łęgi Odrzańskie PLH020018 i Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Łęgi Odrzańskie PLB020008 (w odległości ponad 4,85 km na północny wschód od granicy obszaru projektu Planu) oraz użytek ekologiczny „Śródpolny las pod Pęcławiem” (w odległości ponad 8,04 km od granicy przedmiotowego obszaru) [Geoserwis GDOŚ]. Przez obszar projektu Planu nie przebiegają korytarze ekologiczne. Najbliższy z takich korytarzy - Dolina Odry Środkowej KPdC-19E - rozciąga się w odległości ponad 5,8 km na północ od granicy przedmiotowego obszaru.
- Według regionalizacji klimatycznej Polski [A. Woś-a] gmina Grębocice leży w zasięgu południowopolskiego regionu klimatycznego (XVI). Klimat całej gminy charakteryzuje się następująco:
 - średnia roczna temperatura powietrza: +8°C;
 - czas trwania lata termicznego: około 100 dni;
 - czas trwania zimy: około 60 dni;
 - średnia roczna suma opadów: 550 mm;
 - dominujący kierunek wiatru: zachodni (17,4%), a drugorzędnie południowy (14,8%);
 - średnioroczna prędkość wiatru: 5,0 m/s; silniejsze wiatry - o prędkości powyżej 10 m/s - więcej w wyższych warstwach atmosfery.

- Na obszarze projektu Planu, ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie, nie zidentyfikowano zabytków, w tym archeologicznych, ani dóbr kultury współczesnej. Przedmiotowy obszar leży poza zasięgiem cennych układów urbanistycznych i ruralistycznych objętych ochroną konserwatorską.

4.3. Główne istniejące zagrożenia środowiska. Stan i jakość środowiska.

Istniejące na obszarze projektu Planu zagospodarowanie stwarza pewne zagrożenia dla stanu jakości środowiska naturalnego. Charakterystykę tych zagrożeń w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przedstawiono poniżej.

4.3.1. Powietrze atmosferyczne.

Na stan powietrza atmosferycznego obszaru projektu Planu negatywnie mogą oddziaływać emisje zanieczyszczeń generowanych przez działalność rolniczą i górnictwem (eksploatacja złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec”), prowadzone na przedmiotowym obszarze.

Z działalnością rolniczą prowadzoną na i w sąsiedztwie obszaru projektu Planu związane są emisje substancji do powietrza z pracujących maszyn i pojazdów rolniczych wyposażonych w silniki spalinowe. W przypadku działalności rolniczej zagrożeniem dla stanu jakości powietrza są także niewłaściwe „praktyki rolnicze” takie jak: nieodpowiednie stosowanie nawozów (cząstki nawozów sztuczny i pestycydy roznoszą się w powietrzu) czy wypalanie traw. Szkodliwe mogą być również emisje amoniaku ze źródeł rolniczych, np. z obornika stosowanego na polach. Działalność rolnicza powoduje również nasilenie pylenia z pól oraz erozji eolicznej (wietrznej).

Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza zidentyfikowanym na obszarze projektu Planu jest także eksploatacja złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec”. Wydobywanie kopaliny z tego złoża wiąże się ze niezorganizowaną emisją pyłów o lokalnym zasięgu i ograniczonym czasie trwania.

Na stan jakości powietrza wpływają także lokalne kotłownie, położone w sąsiedztwie obszaru projektu Planu oraz system komunikacyjny, w tym pojazdy poruszające się drogą powiatową nr 1128D, przebiegającą wzdłuż północno-wschodniej granicy obszaru projektu Planu. Źródła te stanowią przyczynę zanieczyszczeń powietrza różnymi związkami, wśród których najczęściej spotykane to zanieczyszczenia: tlenkiem węgla, pyłem zawieszonym PM10 i zawartym w nim benzo(a)pirenem (w przypadku lokalnych kotłowni), tlenkami azotu i węgla, dwutlenkiem węgla oraz pyłami zawierającymi szkodliwe związki (w przypadku

komunikacji samochodowej). Ponadto omawiane źródła emitują zanieczyszczenia, które biorą udział w procesach tworzenia ozonu troposferycznego – zanieczyszczenia wtórne.

Badania i ocena jakości powietrza w Polsce prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska - dla stref określonych w *rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914)*. Zgodnie z tym rozporządzeniem cała gmina Grębocice, w tym obszar projektu Planu, należy do strefy dolnośląskiej o kodzie PL0204. Na przedmiotowym obszarze nie ma stacji monitoringu jakości powietrza WIOŚ. Dlatego dla oceny jakości powietrza możliwe jest jedynie posłużenie się wynikami dla punktów położonych w jego sąsiedztwie. Najbliżej – względem obszaru projektu Planu – położona jest stacja pomiarowa (manualna) przy ul. Wita Stwosza 3 w Głogowie (w odległości około 5,6 km na północ od granicy obszaru projektu Planu). Z przeprowadzonych pomiarów wynika, że w 2018 r. na stacji tej odnotowano przekroczenie m.in. średniorocznego poziomu docelowego (wg kryterium ochrony zdrowia ludzi) benzo(a)pirenu. Na podstawie modelowania matematycznego rozprzestrzenienia się zanieczyszczeń stwierdzono, że ww. zanieczyszczenia objęły także gminę Grębocice, w tym cały obszar projektu Planu. Jako główną przyczynę zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem w całej strefie dolnośląskiej jest emisja komunalno-bytowa [GIOŚ, kwiecień 2019 r.].

4.3.2. Klimat akustyczny.

Negatywny wpływ na klimat akustyczny obszaru projektu Planu mogą mieć: komunikacja samochodowa, działalność górnicza i rolnictwo.

Emisje hałasu mogą być związane z występującym na obszarze projektu Planu zagospodarowaniem rolniczym, w tym np. z pracą maszyn i pojazdów. Jednak ze względu na sezonowość i dość krótkie okresy występowania tego typu hałasu (zwykle nie przekraczające kilkudziesięciu dni w roku), nie powinien on znacząco negatywnie wpływać na środowisko. Poza tym jest to hałas o charakterze lokalnym, związany zazwyczaj z terenami (pola uprawne), na których jego poziom nie jest normowany. Omawiany typ hałasu jest uciążliwy głównie dla operatorów maszyn rolniczych, więc stosunkowo niewielkiej liczby osób, które mogą podczas pracy stosować odpowiednie np. nauszники przeciwhałasowe.

Na obszarze projektu Planu potencjalnym źródłem hałasu komunikacyjnego i jednocześnie przemysłowego jest także kopalnia odkrywkowa (eksploatująca złoża kruszywa naturalnego

„Ogorzelec”). Hałas generowany w trakcie prac górniczych może okresowo (złoże eksploатовane jest okresowo) prowadzić do płoszenia zwierząt.

Źródłem hałasu komunikacyjnego jest także droga powiatowa nr 1128D relacji Świnino-Kwielice, prowadząca wzdłuż odcinka obszaru projektu Planu.

4.3.3. Promieniowanie elektromagnetyczne.

Źródłem pola elektromagnetycznego jest napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia 20 kV, biegnąca na wschód od drogi powiatowej nr 1128D. Krótki odcinek tej linii przecina obszar projektu Planu.

4.3.4. Wody powierzchniowe i podziemne.

Na jakość środowiska gruntowo-wodnego obszaru projektu Planu i jego sąsiedztwa mogą potencjalnie negatywnie wpływać: zanieczyszczenia pochodzenia przemysłowego (górniczego), rolniczego i komunikacyjnego. Środowisko gruntowo-wodne mogą także zanieczyszczać odpady deponowane w miejscach do tego nie przeznaczonych oraz odcieki z miejsc gromadzenia substancji, nie posiadających odpowiedniej izolacji od gruntu. Należy przy tym pamiętać, że przez obszar projektu Planu nie przepływa żaden ciek.

Od wprowadzenia Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) podstawową jednostką hydrograficzną, dla której określa się stan wód powierzchniowych jest tzw. jednolita część wód powierzchniowych (JCWP). W *rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami (PGW) na obszarze dorzecza Odry* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967) określono cele środowiskowe dla JCWP. Cele te zostały zdefiniowane poprzez przypisanie parametrów charakteryzujących dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. Przy czym dla niektórych JCWP przewidziano odstępstwa od osiągnięcia założonych celów środowiskowych.

Stan jakości wód JCWP „Rów Mleczarski” o kodzie RW 600017152769, w zasięgu której leży obszar projektu Planu, nie był badany w ostatnich latach w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Obszar projektu Planu, o czym już wcześniej wspomniano, leży w zasięgu JCWPd nr 78 – wg zweryfikowanego podziału Polski na JCWPd. Według ostatnich - z 2016 r. - ogólnodostępnych wyników badań stan chemiczny i ilościowy JCWPd nr 78 oceniono na dobry [PIG-PIB, listopad 2017 r.].

4.3.5. Zagrożenie powodziowe.

Na obszarze projektu Planu nie występuje zagrożenie powodziowe - nie wyznaczono tu obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, ani obszarów szczególnego zagrożenia powodzią (w rozumieniu *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne*).

4.3.6. Gleby.

Na obszarze projektu Planu na jakość gleb wpływają, poza czynnikami naturalnymi, m.in.: emisja przemysłowa (z działalności górniczej), komunikacja oraz gospodarka rolna. Przy czym ze względu na obecny sposób zagospodarowania obszaru projektu Planu wpływ na stan jakości gleb ma tu przede wszystkim gospodarka rolna i działalność górnicza.

Gleb użytkowanych rolniczo na obszarze projektu Planu dotyczy także problem erozji. Podatność gleb użytków rolnych obszaru projektu Planu na erozję wietrzną, wyrażona w deflacji (rozumianej jako wywiewanie drobnych frakcji skalnych przez wiatr, z uwzględnieniem właściwości gleb, rzeźby terenu oraz warunków wietrznych) wynosi 0-20, zatem jest stosunkowo niewielka. Natomiast na erozję wodną powierzchniową areale użytków rolnych obszaru projektu Planu są silnie podatne, zwłaszcza w jego części północnej [Geoportal Dolnego Śląska].

Gleby obszaru projektu Planu nie były dotychczas badane pod kątem zawartych w nich zanieczyszczeń. Nie można zatem określić ich stanu.

4.3.7. Rzeźba terenu i krajobraz.

Zgodnie z „Przeładową mapą osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie dolnośląskim” [PIG-PIB, SOP, Internet] na obszarze projektu Planu nie występują osuwiska. Nie stwierdzono tu również terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

Miejscami pierwotna rzeźba terenu na obszarze projektu Planu została przekształcona w wyniku dotychczasowej eksploatacja złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec”. Realizacja tego przedsięwzięcia wpłynęła na lokalny krajobraz. Niemniej istniejące wyrobisko jest stosunkowo mało zauważalne w krajobrazie, gdyż oddalone jest od terenów osadniczych oraz od często uczęszczanych tras komunikacyjnych. Wyrobisko jest zauważalne jedynie dla użytkowników drogi prowadzącej na południe od obszaru projektu Planu.

4.3.8. Fauna i flora.

Obecnie zagrożeniami dla flory i fauny obszaru projektu Planu i jego sąsiedztwa są prace rolnicze oraz działalność górnicza prowadzona w kopalni odkrywkowej. Zagrożenie to związane jest przede wszystkim z chemizacją rolnictwa (niewłaściwe stosowanie nawozów może spowodować nadmierne użyźnienie nie tylko pól uprawnych, ale także innych ekosystemów, a co za tym idzie przemianę siedlisk i ustępowanie wrażliwych na zmiany gatunków) oraz emisjami hałasów, które mogą płoszą zwierzęta bytujące w danym siedlisku.

4.3.9. Oddziaływania górnicze.

Na obszarze projektu Planu prowadzona jest działalność górnicza. O ile z eksploatacją złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec” metodą odkrywkową są związane oddziaływania górnicze o lokalnym zasięgu, o tyle oddziaływania wynikające z funkcjonowania podziemnego zakładu górniczego wydobywającego kopaliny ze złoża rud miedzi „Głogów Głęboki-Przemysłowy”, dotyczą rozległego zasięgu (w granicach terenu górniczego „Głogów Głęboki-Przemysłowy”). Z podziemną działalnością górniczą wiążą się bowiem wpływy górnicze: bezpośrednie (deformacje ciągle powierzchni w formie obniżen terenu, nachyleń, krzywizn, poziomych przemieszczeń i odkształceń), pośrednie (obniżenia terenu spowodowane odwodnieniem górotworu) i dynamiczne (drgania generowane wstrząsami górniczymi).

Zgodnie z opracowaniem pt. „Prognoza wpływów eksploatacji górniczej dla potrzeb sporządzania Informacji o Wpływach Eksploatacji Górniczej (IWEG) dla terenów górniczych KGHM” [KGHM Cuprum CBR, maj 2017 r.] na obszarze projektu Planu, położonym w całości w zasięgu terenu górniczego „Głogów Głęboki-Przemysłowy”, prognozuje się wystąpienie drgań o parametrach odpowiadających II oraz I strefie sejsmicznej LGOM.

Prognozowane wskaźniki deformacji klasyfikują przedmiotowy obszar do I kategorii terenu górniczego. Na terenach zaliczonych do tej kategorii terenu górniczego występuje potrzeba przeanalizowania potrzeb dotyczących zakresu i sposobów niezbędnych zabezpieczeń istniejących i projektowanych obiektów budowlanych, w tym obiektów infrastruktury oraz cieków i innych akwenów.

Należy zaznaczyć, że ww. prognozowane oddziaływania i zasięgi terenów objętych skutkami prowadzenia podziemnej działalności górniczej, mogą ulec zmianie. Bowiem prognozy wpływu działalności górniczej na środowisko sporządzane są na etapie planowania ruchu zakładu górniczego, a plany te zmieniają się co pewien czas (kilka lat). Wówczas

aktualizacji ulegają także prognozy oddziaływań górniczych. Dlatego przy projektowaniu obiektów budowlanych na obszarach zagrożonych oddziaływaniami górniczymi, należy przyjmować rozwiązania konstrukcyjne uwzględniające prognozowane parametry wpływów górniczych, określone na bieżąco przez przedsiębiorcę górniczego.

4.3.10. Zagrożenia awariami.

Zagrożenia awariami na obszarze projektu Planu i w jego sąsiedztwie mogą się wiązać:

- z wypadkami komunikacyjnymi - w szczególności w związku z przewozami samochodami ciężarowymi substancji stanowiących zagrożenie dla środowiska przyrodniczego lub dla ludzi;
- z awariami powstałymi w trakcie prowadzenia eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec”.

Skutki wystąpienia poważanych awarii obejmować mogą powietrze atmosferyczne, wody powierzchniowe i podziemne oraz środowisko glebowe. Największe i najtrudniejsze do opanowania rozprzestrzenienie osiągają substancje lotne lub tworzące aerozol, a przez to łatwo i na dużą odległość przenoszone w powietrzu. Zwykle kierunek przenoszenia jest określany kierunkiem wiatru. W niektórych przypadkach kierunek rozprzestrzeniania takich substancji jest określany nachyleniem podłoża (spływ gęstościowy). Przenoszenie substancji toksycznych w atmosferze stanowi największe zagrożenie dla ludzi i elementów biosfery. Jednak zwykle jest to zagrożenie krótkotrwałe.

W środowisku wód powierzchniowych rozprzestrzenianie zanieczyszczeń może następować szybko i na znaczne odległości. Jednak zagrożenie koncentruje się w liniowej strukturze odwodnienia przez ciek i rowy melioracyjne, a przez to daje możliwość stosunkowo łatwego opanowania sytuacji. Ponieważ nawierzchnie drogowe muszą być odwadniane odpowiednimi rowami, toteż wykopy te pełnią ważną rolę w przenoszeniu zanieczyszczeń uwolnionych w wypadkach drogowych. Do cieków naturalnych zanieczyszczenia takie przenikają na odcinkach dróg biegnących wzdłuż rzek i strumieni oraz w rejonie przejść mostowych nad ciekami.

W środowisku wód podziemnych skutki awarii rozprzestrzeniają się powoli, ale mają charakter długotrwały – liczony nawet w setkach lat.

Zagrożenie środowiska glebowego (glebowo-gruntowego) substancjami uwolnionymi w wyniku awarii (wypadku) ma przeważnie charakter bardzo długotrwały. Może to wówczas prowadzić nawet do zupełnej dewastacji środowiska glebowego na obszarze podległym

skutkiem awarii. Zwykle gleby wymagają wtedy działań o charakterze rekultywacyjnym - jeżeli wskutek awarii powstaje nieużytek. Często koniecznym staje się usuwanie zanieczyszczonej warstwy gruntu i złożenie jej na składowisku odpadów.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU.

Analiza istniejących zagrożeń oraz stanu i jakości środowiska na obszarze projektu Planu przedstawiona w poprzednich podrozdziałach (4.3.1. - 4.3.10.) wykazała, że istniejące na obszarze projektu Planu zainwestowanie nie stanowi źródeł znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Obecnie problemami mogą być tu przede wszystkim: oddziaływania górnicze, okresowe pogorszenie stanu jakości powietrza i lokalnego klimatu akustycznego w sąsiedztwie kopalni odkrywkowej, potencjalne zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego przez nieprawidłowo prowadzoną gospodarkę rolną i działalność górnictwem.

Wyszczególnione powyżej problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu Planu wydają się istotne, bowiem ich urzeczywistnienie może przyczynić się do zmiany istniejących negatywnych oddziaływań na środowisko - dotyczy to przede wszystkim jakości powietrza (możliwa większa emisja zanieczyszczeń) i lokalnego klimatu akustycznego.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU.

Odstąpienie od realizacji ustaleń projektu Planu miejscowego, nie wpłynie istotnie na zmianę obecnej jakości środowiska, gdyż w przypadku utrzymania istniejącego zagospodarowania zmianie nie ulegnie także obecny stan środowiska. Brak realizacji projektu Planu uniemożliwiłby jednak eksploatację udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec” w planowanym zakresie. Tym samym nie wystąpiłyby negatywne oddziaływania na środowisko związane z procesem eksploatacji na większym - niż dotychczas - terenie, ale także niemożliwa byłaby racjonalna gospodarka złożem, przez co należy w szczególności rozumieć kompleksowe, maksymalne wykorzystanie kopaliny przy równoczesnej minimalizacji ryzyka związanego z prowadzeniem eksploatacji i minimalizacji szkód w środowisku.

7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA PROJEKTU PLANU.

Ochrona środowiska jest realizowana w Polsce poprzez odpowiednie akty prawne, w tym ustawy i rozporządzenia. Jest to częściowo wynikiem celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym. Za jeden z najważniejszych krajowych aktów prawnych dotyczących ochrony środowiska należy uznać *ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, na podstawie której sporządzona została niniejsza Prognoza. Ustawa ta jest częściowo wynikiem ustaleń międzynarodowych - w Artykule 14 *Konwencji o Różnorodności Biologicznej* (sporządzonej w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r.) określona została potrzeba wykonywania ocen oddziaływania na środowisko dla projektów, które mogą mieć istotne negatywne skutki dla różnorodności biologicznej (w celu uniknięcia lub zmniejszenia takich skutków). Ponadto treść *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* jest wynikiem wdrożenia do prawa polskiego dyrektyw Wspólnoty Europejskiej, wśród których można wymienić:

- *dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, str. 30; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 157). Celem tej dyrektywy jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z powyższą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko;
- *dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG* (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003, str. 26; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne). Celem dyrektywy jest m.in. zapewnienie wysokiego

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu mpzp dla wybranego obszaru w obrębie Ogorzelec w gminie Grębocice. Marzec 2021 r.

poziomu ochrony środowiska jako całości poprzez stosowanie zasady przezorności (przewidywania ewentualnych negatywnych skutków działań) i prewencji (zapobiegania zanieczyszczeniom i likwidacji ich u źródła).

Sporządzając projekt Planu kierowano się zasadą zrównoważonego rozwoju - stwarzając warunki dla realizacji planowanego przedsięwzięcia z uwzględnieniem jego potencjalnie negatywnego oddziaływania na środowisko oraz przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeby racjonalnego zagospodarowania złoża. W projekcie Planu przewidziano również konieczność rekultywacji terenów poeksploatacyjnych i przywrócenia na nich warunków, które umożliwiałyby odtworzenie warunków zbliżonych do tych sprzed eksploatacji.

Przy sporządzaniu projektu Planu, uwzględniono także *Europejską konwencję o ochronie dziedzictwa archeologicznego* – ustalenia projektu Planu pozwalają bowiem na właściwą ochronę przedmiotów lub obiektów o cechach zabytkowych w przypadku ich ewentualnego odkrycia na obszarze projektu Planu.

Reasumując, regulacje zawarte w projekcie Planu uwzględniają - w możliwym dla tego typu dokumentu zakresie - realizację celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.

8. IDENTYFIKACJA I OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W OPARCIU O ANALIZĘ USTALEŃ I ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH PROJEKTU PLANU.

8.1. Ustalenia i rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne projektu Planu.

Projekt Planu przede wszystkim daje możliwość rozszerzenia zasięgu dotychczasowej eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec”. W tym celu w projekcie Planu wskazano *teren dla odkrywkowej eksploatacji złoża kruszywa naturalnego*, oznaczony symbolem „OG.1.PE”. Teren ten obejmuje niemal cały obszar projektu Planu, z wyjątkiem stosunkowo niewielkiego fragmentu w jego części północno-wschodniej, który przeznaczono *dla pasa drogowego drogi publicznej klasy zbiorczej*, tj. istniejącej drogi powiatowej nr 1128D oraz części oznaczonej symbolem „OG.1.RR” i przeznaczonej dla użytkowania rolniczego, z uwagi na rekultywację w kierunku rolnym, zgodnie z decyzją Starosty Polkowickiego z dnia 26.09.2017 r.

Na terenie oznaczonym symbolem „OG.1.PE”, w ramach przeznaczenia „podstawowego”, dopuszczono:

- budowle, instalacje oraz urządzenia budowlane służące do wydobywania kopaliny i właściwego funkcjonowania kopalni kruszywa naturalnego;
- tymczasowe obiekty budowlane, w tym obiekty kontenerowe związane z funkcjonowaniem kopalni kruszywa naturalnego;
- drogi technologiczne i place manewrowe składające się na wewnętrzny układ komunikacyjny (na określonych w projekcie Planu zasadach);
- urządzenia i sieci infrastruktury technicznej (na określonych w projekcie Planu zasadach);
- urządzenia wodne wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, służące gromadzeniu i rozprowadzaniu wody;
- zieleni, w tym izolacyjną;
- miejsca postojowe na gruncie lub pod wiatami.

W projekcie Planu określono wskaźniki zagospodarowania ww. terenu oraz gabaryty dopuszczonych na nim obiektów budowlanych. Ponadto, ze względu na specyfikę określonego kierunku zagospodarowania omawianego terenu, w projekcie Planu zawarto ustalenia odnoszące się do działalności górniczej. Przede wszystkim na tym terenie wyznaczono *pas ochronny wyrobiska odkrywkowego*. W granicach tego pasa nie można składować mas ziemnych i skalnych. Ponadto granicy tego pasa nie można - według ustaleń projektu Planu - przekraczać górną granicą wyrobiska eksploatacyjnego kopalni kruszywa naturalnego.

Dla terenu *dla odkrywkowej eksploatacji złoża kruszywa naturalnego* wskazano rolny lub leśny kierunek rekultywacji. W projekcie Planu podkreślono, że zgodnie z przepisami o ochronie gruntów rolnych i leśnych rekultywację gruntów kopalni kruszywa naturalnego, należy prowadzić w miarę jak grunty te stają się zbędne całkowicie, częściowo lub na określony czas prowadzenia działalności wydobywczej. Ponadto w projekcie Planu ustalono, że rzeźba terenu ukształtowana w wyniku rekultywacji i innych robót ziemnych nie może przewyższać pierwotnej rzeźby terenu, czyli występującej przed rozpoczęciem wydobywania kopaliny, o więcej niż 5 m w jakimkolwiek miejscu obszaru projektu Planu.

Należy również podkreślić, że według ustaleń projektu Planu na całym obszarze nim objętym obowiązuje zakaz lokalizacji budynków. W analizowanym projekcie wskazano także na ograniczenia w zagospodarowaniu obszaru nim objętego, wnikające z:

- występowania oddziaływań górniczych wynikających z podziemnej eksploatacji złoża rud miedzi;
- przebiegu napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia 20 kV wraz z pasem technologicznym.

Ze względu na specyfikę projektu Planu oraz lokalne uwarunkowania, w dokumencie tym nie określono szeregu elementów planu miejscowego, w tym obligatoryjnych, tj.:

- 1) zasad ochrony dóbr kultury współczesnej – ze względu na fakt, że takie dobra nie zostały dotychczas zidentyfikowane na obszarze projektu Planu;
- 2) zasad kształtowania zabudowy oraz parametrów z nią związanych – ze względu na zakaz lokalizacji budynków ustalony w projekcie Planu;
- 3) granic i sposobów zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych – ze względu na brak występowania takich obszarów w zasięgu obszaru projektu Planu;
- 4) sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów – z uwagi na brak przesłanek ku temu;
- 5) granic i sposobów zagospodarowania krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa – wobec braku zidentyfikowania tego typu obszarów w odpowiednich dokumentach w zasięgu obszaru projektu Planu.

8.2. Identyfikacja i ocena znaczących oddziaływań na środowisko ustaleń i rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych projektu Planu.

Realizacja ustaleń projektu Planu będzie polegała na powiększeniu dotychczasowego terenu dla powierzchniowej eksploatacji złoża kruszywa naturalnego, o czym wspomniano już wielokrotnie we wcześniejszych rozdziałach niniejszej Prognozy. Będzie wiązało się to z wystąpieniem negatywnych oddziaływań na środowisko. Kategorie tych influencji i ich skutki dla różnych komponentów środowiska omówiono poniżej.

8.2.1. Wpływ na powierzchnię ziemi i rzeźbę terenu.

Konsekwencją realizacji ustaleń projektu Planu dla powierzchni ziemi i rzeźby terenu będzie usunięcie wierzchniej warstwy ziemi oraz powiększenie istniejącego wyrobiska. Należy jednak zaznaczyć, że masy ziemne zdjęte w wyniku odsłaniania nieeksploatowanej dotychczas części złoża, powinny być wykorzystane w późniejszym procesie rekultywacji terenu. Taką ingerencję należy uznać za bezpośrednią i w zależności od kierunku rekultywacji zmiany w powierzchni ziemi i rzeźbie terenu mogą być odwracalne, choć długookresowe (w przypadku rekultywacji w kierunku leśnym/rolnym). Warto również przypomnieć, że w projekcie Planu ustalono, że rzeźba terenu ukształtowana w wyniku rekultywacji i innych robót ziemnych nie może przewyższać pierwotnej rzeźby terenu, czyli występującej przed rozpoczęciem wydobywania kopaliny, o więcej niż 5 m w jakimkolwiek miejscu obszaru projektu Planu.

8.2.2. Wpływ na powietrze atmosferyczne.

Realizacja ustaleń projektu Planu spowoduje utrzymanie istniejących źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza, przy jednoczesnym, prawdopodobnym wzroście emisji (choć nie jest jednoznaczne czy prace eksploatacyjne i przygotowawcze będą prowadzone równocześnie). Zatem na jakość powietrza atmosferycznego nadal będzie miało wpływ przede wszystkim pylenie w trakcie załadunku i transportu urobku. Emisja zanieczyszczeń do powietrza będą występowały także podczas spalania oleju napędowego w silnikach maszyn roboczych i samochodów ciężarowych. Pewne oddziaływanie na powietrze (w związku z pyleniem), będzie zachodziło także w trakcie przemieszczania mas ziemnych (także w związku z rekultywacją gruntów).

Oddziaływania generowane przez transport urobku będą występować w okresie pracy kopalni (oddziaływanie chwilowe) i będą miały charakter czasowy (związany z czasem eksploatacji), jednak ograniczony zasięg przestrzenny.

Wymienione wyżej potencjalne niekorzystne oddziaływania na stan jakości powietrza, będą występowały tylko w miejscu ich emisji na ograniczonym obszarze. Zakłada się zatem, iż nie powinny one znacząco niekorzystnie wpłynąć na jakość powietrza całego obszaru projektu Planu i jego sąsiedztwa.

W projekcie Planu zakazano - na całym obszarze nim objętym - lokalizacji urządzeń lub ich zespołów wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Jednocześnie dopuszczono wykorzystywanie urządzeń lub ich zespołów

wytwarzających energię ze źródeł energii odnawialnej, o łącznej mocy zainstalowanej nie przekraczającej 100 kW, z zastrzeżeniem, że w odniesieniu do urządzeń wytwarzających energię elektryczną z energii wiatru: ich moc nie może być większa niż moc mikroinstalacji w rozumieniu legalnej definicji z ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2017 r. poz. 1148, z późn. zm.) oraz ich wysokość nie może przekraczać 15 m. Eksploatacja ww. OZE będzie miała ograniczony wpływ na otoczenie, ponieważ – jak wynika z ustaleń projektu Planu – będzie mogła służyć wyłącznie do obsługi funkcjonowania kopalni (co wynika z przeznaczenia terenów; zatem produkcja energii nie będzie się odbywała na skalę przemysłową). Będzie niosła pozytywne skutki dla środowiska, pozwalając ograniczyć emisję zanieczyszczeń do atmosfery powodowaną przez konwencjonalne źródła spalania i produkcji energii.

8.2.3. Wpływ na klimat akustyczny.

Najistotniejszymi źródłami uciążliwości akustycznych związanymi z funkcjonowaniem kopalni odkrywkowej (bez zakładu przerobczego) są maszyny stosowane przy wydobywaniu (np. koparka, ładowarka) oraz samochody ciężarowe wywożące urobek. Specyfika prac tych maszyn i pojazdów powoduje hałas chwilowy (krótkotrwały), o lokalnym zasięgu. Ze względu na brak ogólnodostępnych informacji dotyczących zarówno obecnie wykorzystywanych, jak i planowanych do użycia maszyn i pojazdów, nie sposób ocenić wpływu istniejącej i planowanej działalności górniczej na lokalny klimat akustyczny obszaru projektu Planu. Ze względu na specyfikę pracy kopalni prawdopodobne jest, że ww. źródła hałasu nie będą pracowały jednocześnie i będą oddalone od siebie (miejsca ich pracy będą oddalone), więc powstający hałas będzie rozproszony na większym obszarze. Należy zaznaczyć, że w bliskim sąsiedztwie obszaru projektu Planu (od północy, południa i zachodu) znajdują się niewielkie enklawy leśne, które stanowią naturalne ekrany akustyczne dla propagacji hałasu.

Intensywność hałasu związana z transportem urobku będzie uzależniona głównie od natężenia transportu oraz od prędkości poruszania się pojazdów ciężarowych po drogach. Nie sposób zatem jednoznacznie określić obecnie jego natężenia. Niemniej wywołany w ten sposób hałas jest czasowy (krótkotrwały) i ma charakter lokalny (liniowy). Minimalizacja tego typu oddziaływań może się odbywać poprzez m.in.: załadunek kopaliny na samochody przy zgaszonych silnikach czy przejazd samochodów drogami prowadzącymi w rejonie zabudowy mieszkaniowej z ograniczoną prędkością.

8.2.4. Wpływ na klimat.

Realizacja ustaleń projektu Planu nie będzie miała wpływu na klimat. Przewiduje się bowiem, że stosunkowo niewielki obszar opracowania oraz mała skala oddziaływań związanych z funkcjonowaniem kopalni nie powinny mieć wpływu na czynniki kształtujące klimat.

8.2.5. Wpływ na środowisko gruntowo-wodne.

Realizacja ustaleń projektu Planu nie powinna wpłynąć na stan środowiska gruntowo-wodnego. Przede wszystkim z tego względu, że na obszarze projektu Planu dominują grunty słabo przepuszczalne (jedynie miejscami występują grunty średnio i bardzo słabo przepuszczalne). Ponadto nie występują tu ciekły wodne.

8.2.6. Wpływ na faunę i florę.

Uruchomienie eksploatacji z nie wykorzystanej dotychczas części udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec” będzie się wiązało ze zniszczeniem wierzchniej warstwy gruntu oraz porastającej ją roślinności. Likwidacji ulegnie głównie roślinność synantropijna towarzysząca polom uprawnym oraz samosiejki drzew. W zasięgu terenów przeznaczonych pod nowe zainwestowanie górnicze, nie zidentyfikowano występowania cennych gatunków roślin lub zespołów roślinności, które mogłyby ulec zniszczeniu. Nie zaobserwowano tu także cennych gatunków zwierząt. Niemniej występująca na etapie eksploatacji złoża - w jego części przeznaczonej dotychczas dla rolnictwa - emisja pyłów i hałasu, może oddziaływać na występującą w rejonie wyrobiska florę i faunę, w tym pył przy określonych warunkach atmosferycznych może osadzać się na roślinach obniżając ich możliwości fotosyntezy, z kolei hałas może przeplaszac zwierzęta. Oddziaływania tego typu są skumulowane, chwilowe (hałas maszyn) i długookresowe.

Siedliska roślinne i zwierzęce mogą zostać częściowo odtworzone w wyniku rekultywacji terenu kopalni (kierunek leśny, bądź rolny). Będą to oddziaływania pozytywne.

8.2.7. Wpływ na bioróżnorodność.

W związku z realizacją ustaleń projektu Planu bioróżnorodność analizowanego obszaru zostanie zubożona, w szczególności w przypadku likwidacji fragmentu enklawy leśnej. Należy jednak podkreślić, że po zakończeniu eksploatacji obszar kopalni będzie

zrekultywowany w kierunku rolnym lub leśnym, co pozwoli na odtworzenie w pewnym stopniu bioróżnorodności.

8.2.8. Wpływ na obszary i obiekty chronione, w tym obszary sieci NATURA 2000.

Obszar projektu Planu zlokalizowany jest w znacznym oddaleniu od obszarów i obiektów chronionych w ramach programu Natura 2000. Rodzaj, wielkość oraz zasięg emisji oddziaływań wydają się na tyle niewielkie, że oddziaływania generowane przez kopalnię nie powinny stanowić zagrożenia dla obszarów i obiektów chronionych, w tym obszarów sieci NATURA 2000.

8.2.9. Wpływ na ludzi.

Na obszarze projektu Planu nie zlokalizowano zabudowy osadniczej, w tym przede wszystkim mieszkaniowej. Najbliższe zabudowania tego typu oddalone są o ok. 417 m w kierunku północnym od granicy obszaru projektu Planu. Zatem wpływ na ludzi związany głównie z emisją pyłu i hałasu będzie ograniczony - zwłaszcza, że omawiany teren z zabudową mieszkaniową od obszaru projektu Planu oddziela kompleks leśny. Oddziaływanie tego typu przypuszczalnie odczuwalne może być jedynie w trakcie transportu urobku. Będą to oddziaływania bezpośrednie, krótkotrwałe i nie będą miały znaczącego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi.

8.2.10. Wpływ na zasoby naturalne (złoża surowców).

Realizacja ustaleń projektu Planu będzie miała oczywisty wpływ na stan zasobów naturalnych. Z jednej strony spowoduje ona uszczuplenie zasobów złoża „Ogorzelec”. Z drugiej strony umożliwi planową eksploatację na większą skalę, czyli racjonalne wykorzystanie złoża. Zminimalizuje to negatywne skutki dla środowiska w stosunku do sytuacji gdyby eksploatacja już częściowo uszczuplonego złoża nie mogła być kontynuowana. Skutki eksploatacji będą bezpośrednie, stałe i negatywne, natomiast z punktu widzenia ochrony złoża - długotrwałe i pozytywne.

8.2.11. Wpływ na zabytki.

Na obszarze projektu Planu nie zidentyfikowano dotychczas zabytków. Niemniej jednak mogą się na nim znajdować potencjalnie zabytki archeologiczne. Zagrożeniem dla nich mogą być roboty górnicze i prace ziemne. Dlatego - w celu minimalizacji ryzyka nieświadomego

zniszczenia potencjalnego zabytku - w projekcie Planu nakazano uwzględnienie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami przy postępowaniu z przedmiotami lub obiektami o cechach zabytkowych, odkrytymi w trakcie prowadzenia ww. robót i prac.

8.2.12. Wpływ na krajobraz.

Krajobraz na obszarze projektu Planu został już częściowo przekształcony w wyniku dotychczasowej eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec”. Obecne wyrobisko jest stosunkowo mało zauważalne w krajobrazie, o czym wspomniano już w rozdziale 4.3.7. Realizacja planowanego przedsięwzięcia, spowoduje powiększenie istniejącego wyrobiska oraz usunięcie fragmentu zadrzewień przy północnej granicy obszaru projektu Planu. Może to wpłynąć na wzrost ekspozycji wyrobiska w krajobrazie - przede wszystkim ze względu na możliwe znaczne przybliżenie wyrobiska do drogi powiatowej nr 1128D, wiodącej przez obszar projektu Planu. Omawiane oddziaływania na krajobraz będą bezpośrednie i długookresowe.

8.3. Podsumowanie.

Reasumując, z przeprowadzonej prognozy oddziaływania na środowisko wynika, iż realizacja analizowanych ustaleń projektu Planu może powodować negatywne oddziaływania na środowisko, ale nie powinny być to influencje znacząco niekorzystne. Potencjalnie wśród influencji negatywnych będą zarówno takie o ograniczonym zasięgu i czasie trwania, jak i trwałe (np. wpływ na rzeźbę terenu czy gleby).

W stosunku do ustaleń obowiązującego planu miejscowego, wskazana w projekcie Planu nowa funkcja i sposób zagospodarowania terenu, będzie generować innego rodzaju oddziaływania. W omawianym projekcie dopuszczono bowiem - w odróżnieniu od obowiązującego planu - prowadzenie działalności górniczej na większej części obszaru nim objętego, jednak dopuszczenie to dotyczy części obszaru projektu Planu, nie posiadającej szczególnych walorów przyrodniczych. Ponadto projekt Planu zawiera szczegółowe regulacje dotyczące zagospodarowania terenów oraz odnoszące się do działalności górniczej, których uwzględnienie pozwoli na minimalizację potencjalnych negatywnych oddziaływań zagospodarowania na środowiska.

Realizacja planowanego nowego zagospodarowania na fragmencie obszaru projektu Planu, nie wpłynie negatywnie na cenne zasoby środowiska przyrodniczego, w tym na cele,

przedmiot ochrony i integralność obszarów NATURA 2000, położonych w dalszym sąsiedztwie obszaru projektu Planu.

W poniższej tabeli nr 8.3.1. wyszczególniono oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, generowane przez dopuszczone w projekcie Planu nowe – w stosunku do ustaleń obowiązującego planu miejscowego - zagospodarowanie.

Tabela nr 8.3.1. Oddziaływania nowego planowanego zagospodarowania na poszczególne elementy środowiska.

L.p.	Komponent środowiska	Kategorie oddziaływania i ich skutki	Charakter oddziaływania
1.	Rzeźba terenu i powierzchnia ziemi. Gleby.	Lokalne przekształcenia rzeźby terenu.	- bezpośrednie - skumulowane - stałe
		Przekształcenie wierzchniej warstwy litosfery.	- bezpośrednie - skumulowane - stałe
		Zajęcie terenu pod wyrobisko kopalniane.	- bezpośrednie - skumulowane - stałe
2.	Powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny.	Emisje zanieczyszczeń do powietrza w wyniku prowadzenia prac ziemnych, górniczych i budowlanych (w tym od maszyn i pojazdów budowlanych).	- bezpośrednie - skumulowane - czasowe
		Emisje substancji pyłowych przy załadunku i składowaniu urobku, a także przy przemieszczaniu mas ziemnych.	- bezpośrednie - skumulowane - czasowe
		Możliwość produkcji energii ze źródeł odnawialnych	- pozytywne - pośrednie - skumulowane
3.	Klimat.	Brak oddziaływania - realizacja planowanego w projekcie Planu zagospodarowania nie wpłynie na znaczącą zmianę czynników klimatotwórczych, a co za tym idzie klimatu lokalnego.	- brak oddziaływań
4.	Wody i środowisko gruntowo-wodne.	Możliwość czasowego zanieczyszczenia wierzchniej warstwy gruntu.	- negatywne - bezpośrednie - czasowe
5.	Fauna i flora.	Trwałe zniszczenie roślinności na dotychczasowym terenie rolnym.	- bezpośrednie - skumulowane - stałe
		Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na dotychczasowym terenie rolnym.	- bezpośrednie - skumulowane - długotrwałe
		Możliwość przepłoszenia zwierząt bytujących na obszarze projektu Planu i w jego bezpośrednim sąsiedztwie.	- pośrednie - skumulowane - czasowe

L.p.	Komponent środowiska	Kategorie oddziaływania i ich skutki	Charakter oddziaływania
		Emisja pyłu z terenu kopalni.	- negatywne - bezpośrednie - skumulowane - chwilowe
		Odtworzenie struktur przyrodniczych po rekultywacji terenu.	- pozytywne - trwałe - bezpośrednie
6.	Bioróżnorodność.	Długoterminowe zmniejszenie bioróżnorodności na dotychczasowym obszarze rolnym.	- negatywne - bezpośrednie - skumulowane - czasowe
		Potencjalne zwiększenie bioróżnorodności po rekultywacji terenu.	- pozytywne - trwałe - bezpośrednie
7.	Obszary i obiekty chronione, w tym obszary sieci NATURA 2000.	Brak receptora potencjalnych negatywnych oddziaływań.	brak oddziaływań
8.	Ludzie.	Emisje hałasu związane z transportem urobku.	- pośrednie - skumulowane - czasowe
9.	Zasoby naturalne (złoża surowców).	Ochrona udokumentowanych złóż surowców mineralnych poprzez ich ujawnienie w projekcie Planu.	- bezpośrednie - długoterminowe - pozytywne
		Umożliwienie racjonalnej gospodarki złożem „Ogorzelec”, poprzez przeznaczenie dla eksploatacji całego terenu, w zasięgu którego udokumentowano to złożo.	- bezpośrednie - pozytywne - stałe
10.	Zabytki i dobra materialne.	Możliwość naruszenia potencjalnie występujących na obszarze projektu Planu zabytków archeologicznych. W celu ich ochrony w projekcie Planu zawarto odpowiednie ustalenie.	- bezpośrednie - stałe - negatywne (ewentualne zniszczenie zabytku)/ pozytywne (odkrycie zabytku i jego właściwe zabezpieczenie)
11.	Krajobraz.	Zmiana krajobrazu będąca efektem powiększenia wyrobiska kopalnianego.	- bezpośrednie - długookresowe - neutralne

9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.

Obszar objęty projektem Planu leży w oddaleniu od granicy państwa. Granica Polski z Republiką Federalną Niemiec znajduje się w odległości około 83 km w kierunku zachodnim od granicy obszaru projektu Planu, a granica z Republiką Czeską w odległości około 102 km

w kierunku południowo-zachodnim. Poza tym ze względu na charakter i skalę planowanego zagospodarowania, jest nieprawdopodobne, aby w wyniku realizacji ustaleń projektu Planu, wystąpiły oddziaływania na środowisko o charakterze transgranicznym.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.

Urzeczywistnienie analizowanych ustaleń projektu Planu nie wpłynie znacząco negatywnie na formy ochrony przyrody, cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000, rozciągających się w dalszym sąsiedztwie obszaru analizowanego projektu. Właśnie ze względu na znaczne oddalenie od obszarów chronionych, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania planowanego zagospodarowania na te formy ochrony przyrody. Tym samym nie stwierdza się konieczności przeprowadzenia działań kompensujących.

11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA.

W celu analizy skutków realizacji ustaleń projektu Planu oraz dla zapewnienia odpowiedniej ochrony środowiska w procesie planowania przestrzennego w gminie, można wykorzystać wynikającą z *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* ocenę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, będącą elementem oceny aktualności studium i planów miejscowych, przeprowadzanej co najmniej raz w okresie kadencji rady gminy (art. 32 ust. 1 i 2 przywołanej wyżej ustawy). Przy okazji wykonywania tej oceny można wykonać monitoring, o którym mowa w art. 55 ust. 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (prowadzenie monitoringu skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu). Zatem monitoring ten, jak i ocena zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, wykonywane byłyby przynajmniej raz na pięć lat (okres jednej kadencji rady gminy).

W przypadku omawianego projektu Planu monitoring skutków realizacji jego ustaleń powinien być oparty na monitoringu prowadzonym m.in. na podstawie ustaleń koncesyjnej na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec”.

Ponieważ realizacja ustaleń projektu Planu nie będzie w sposób znaczący oddziaływać na środowisko, powyższe analizy skutków realizacji ustaleń omawianego projektu dokumentu, wydają się wystarczające. Dotyczy to także ich częstotliwości. Poza tym na obszarze gminy Grębocice oraz w jego sąsiedztwie prowadzone są - w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska - badania stanu jakości środowiska i zachodzących w nim zmian. Nie ma potrzeby tworzenia dodatkowych rozwiązań w tym względzie. Zwłaszcza, że w myśl art. 10 *Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* w celu monitoringu realizacji planu/programu „można wykorzystywać, stosownie do potrzeb, istniejące systemy monitoringu w celu uniknięcia powielania monitoringu”.

12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU LUB WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH.

Projekt Planu sporządzany jest w celu umożliwienia dalszej eksploatacji złoża kruszywa „Ogorzelec”, na większą niż dotychczas skalę (w zasięgu całego, a nie jedynie fragmentu, udokumentowanego złoża). W takim przypadku można wykluczyć wszelkie alternatywne rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne. Alternatywą dla tego rozwiązania byłoby bowiem niepodjęcie przedsięwzięcia polegającego na rozszerzeniu zasięgu dotychczasowego terenu dla eksploatacji udokumentowanego złoża, ale wówczas nie byłoby podstaw do sporządzania projektu Planu. Wykluczone zostałyby wówczas negatywne konsekwencje prowadzenia eksploatacji (przekształcenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej, emisja hałasu i zanieczyszczeń do powietrza). Niemniej jednak rozwiązanie to wiązałoby się z następującymi negatywnymi konsekwencjami:

- niewykorzystaniem w całości udokumentowanego kruszywa mimo ujemnego bilansu podaży kruszyw na rynku, szczególnie w okresie intensywnego budownictwa w regionie,
- utratą potencjalnych wpływów do budżetu gminy i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska z tytułu opłaty eksploatacyjnej za wydobytą kopalinę,
- zachowaniem zdegradowanego dawną eksploatacją terenu.

Tym samym uniemożliwione byłoby racjonalne gospodarowanie złożem.

Realizacja ustaleń projektu Planu jest wariantem uzasadnionym gospodarczo. Negatywny wpływ przedsięwzięcia ograniczy się głównie do przekształcenia powierzchni terenu i

powstania wyrobiska poeksploatacyjnego (wpływ na świat roślin i zwierząt ocenia się na marginalny). Oddziaływania te zostaną jednakże częściowo zrekomensowane późniejszą rekultywacją gruntów i przywrócenie ich do użytkowania rolniczego lub leśnego.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.

Prognozę oddziaływania na środowisko opracowano do projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranego obszaru w obrębie Ogorzelec w gminie Grębocice* (zwanego w dalszej części niniejszego opracowania projektem Planu). Prace planistyczne nad tym projektem zainicjowano uchwałą Nr LVII/267/2018 Rady Gminy Grębocice z dnia 24 kwietnia 2018 r.

Przystąpienie do opracowania projektu Planu wyniknęło z potrzeby - zgłoszonej przez Inwestora - rozszerzeniem prowadzonej obecnie eksploatacji naziemnej złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec” na pozostałe tereny, na których zostało udokumentowane to złożo. Do objęcia projektem Planu wskazano obszar o powierzchni 10,28 ha, położony w obrębie Ogorzelec.

W celu realizacji powyższych zamierzeń niezbędna okazała się zmiana - w zasięgu obszaru objętego projektem Planu - obowiązującego *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu górniczego „Głogów Głęboki-Przemysłowy” i „Sieroszowice I” oraz powiązanych z nimi funkcjonalnie innych obszarów w granicach administracyjnych gminy Grębocice, z wyłączeniem części obszarów leżących w granicach terenów górniczych „Rudna I” i „Rudna II”,* przyjętego Uchwałą Nr XLVII/191/2009 Rady Gminy w Grębocicach z dnia 24 września 2009 r. (opublikowanego w Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2009 r. Nr 203, poz. 3647), zmienionego Uchwałą Nr XXX/119/2016 Rady Gminy Grębocice z dnia 23 czerwca 2016 r. (opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego poz. 4169 z 2016 r.).

Prognozę sporządzono na podstawie art. 17 pkt 4 *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1945, z późn. zm.) oraz w oparciu o art. 46 pkt 1 i art. 51 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, z późn. zm.). Prognozę wykonano w pełnym zakresie, jaki określony został w art. 51 ust. 2 ww. *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz z uwzględnieniem art. 52 ust.

1 i 2 tej ustawy. Ponadto uwzględniono postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Polkowicach dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Opracowując projekt Planu uwzględniono także dokumenty wykonane dla różnych szczebli administracji publicznej, a także - w możliwym zakresie - cele ochrony środowiska ustanowione w wybranych strategicznych dokumentach krajowych i europejskich.

Obecnie na obszarze projektu Planu dominują tereny otwarte - użytki rolne, sklasyfikowane jako grunty orne klas bonitacyjnych: RIIIa, RIIIb, RIVa, RVI oraz pastwiska trwałe klasy bonitacyjnej PsVI. W południowej części omawianego obszaru znajduje się wyrobisko węgłne (o powierzchni około 1,8 ha), powstałe w wyniku eksploatacji naziemnej (odkrywkowej) złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec”. Przy północno-zachodniej i północno-wschodniej granicy przedmiotowego obszaru znajdują się dwie stosunkowo niewielkie enklawy zadrzewień.

Z obecnym zagospodarowaniem i użytkowaniem obszaru projektu Planu mogą wiązać się takie problemy ochrony środowiska, jak: oddziaływania górnicze, okresowe pogorszenie jakości powietrza i lokalnego klimatu akustycznego w sąsiedztwie kopalni odkrywkowej, potencjalne zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego przez nieprawidłowo prowadzoną gospodarkę rolną i działalność górniczą. Z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu Planu problemy te wydają się istotne, bowiem ich urzeczywistnienie może przyczynić się do zmiany istniejących negatywnych oddziaływań na środowisko - dotyczy to przede wszystkim jakości powietrza (możliwa większa emisja zanieczyszczeń) i lokalnego klimatu akustycznego.

Odstąpienie od realizacji ustaleń projektu Planu miejscowego, nie wpłynie istotnie na zmianę obecnej jakości środowiska, gdyż w przypadku utrzymania istniejącego zagospodarowania zmianie nie ulegnie także obecny stan środowiska. Brak realizacji projektu Planu uniemożliwiłby jednak eksploatację udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec” w planowanym zakresie. Tym samym nie wystąpiłyby negatywne oddziaływania na środowisko związane z procesem eksploatacji na większym - niż dotychczas - terenie, ale także niemożliwa byłaby racjonalna gospodarka złożem, przez co należy w szczególności rozumieć kompleksowe, maksymalne wykorzystanie kopaliny przy równoczesnej minimalizacji ryzyka związanego z prowadzeniem eksploatacji i minimalizacji szkód w środowisku.

Projekt Planu przede wszystkim daje możliwość rozszerzenia zasięgu dotychczasowej eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec”. W tym celu w projekcie Planu wskazano *teren dla odkrywkowej eksploatacji złoża kruszywa naturalnego*, oznaczony symbolem „OG.1.PE”. Teren ten obejmuje niemal cały obszar projektu Planu, z wyjątkiem stosunkowo niewielkiego fragmentu w jego części północno-wschodniej, który przeznaczono *dla pasa drogowego drogi publicznej klasy zbiorczej*, tj. istniejącej drogi powiatowej nr 1128D oraz części oznaczonej symbolem „OG.1.RR” i przeznaczonej dla użytkowania rolniczego, z uwagi na rekultywację w kierunku rolnym, zgodnie z decyzją Starosty Polkowickiego z dnia 26.09.2017 r.

W projekcie Planu określono wskaźniki zagospodarowania ww. terenu *dla odkrywkowej eksploatacji złoża kruszywa naturalnego* oraz gabaryty dopuszczonych na nim obiektów budowlanych. Ponadto, ze względu na specyfikę określonego kierunku zagospodarowania omawianego terenu, w projekcie Planu zawarto ustalenia odnoszące się do działalności górniczej. Przede wszystkim terenie wyznaczono *pas ochronny wyrobiska odkrywkowego*, w zasięgu którego obowiązują konkretne zakazy. Ponadto dla omawianego terenu wskazano rolny lub leśny kierunek rekultywacji.

Należy również podkreślić, że według ustaleń projektu Planu na całym obszarze nim objętym obowiązuje zakaz lokalizacji budynków. W analizowanym projekcie wskazano także na ograniczenia w zagospodarowaniu obszaru nim objętego, wnikające z:

- występowania oddziaływań górniczych wynikających z podziemnej eksploatacji złoża rud miedzi;
- przebiegu napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia 20 kV wraz z pasem technologicznym.

Urzeczywistnienie analizowanych ustaleń projektu Planu, może powodować negatywne oddziaływania na środowisko, ale nie powinny być to influencje znacząco niekorzystne. Potencjalnie wśród influencji negatywnych będą zarówno takie o ograniczonym zasięgu i czasie trwania, jak i trwałe (np. wpływ na rzeźbę terenu czy gleby).

W stosunku do ustaleń obowiązującego planu miejscowego, wskazana w projekcie Planu nowa funkcja i sposób zagospodarowania terenu, będzie generować innego rodzaju oddziaływania. W omawianym projekcie dopuszczono bowiem - w odróżnieniu od obowiązującego planu - prowadzenie działalności górniczej na większej części obszaru nim objętego, jednak dopuszczenie to dotyczy części obszaru projektu Planu, nie posiadającej szczególnych walorów przyrodniczych. Ponadto projekt Planu zawiera szczegółowe regulacje

dotyczące zagospodarowania terenów oraz odnoszące się do działalności górniczej, których uwzględnienie pozwoli na minimalizację potencjalnych negatywnych oddziaływań zagospodarowania na środowiska. W związku z realizacją ustaleń projektu Planu nie wystąpią oddziaływania transgraniczne. Realizacja nowego zagospodarowania na fragmencie obszaru projektu Planu, nie wpłynie negatywnie na cenne zasoby środowiska przyrodniczego, w tym na cele, przedmiot ochrony i integralność obszarów NATURA 2000, położonych w dalszym sąsiedztwie przedmiotowego obszaru. Tym samym nie stwierdza się konieczności przeprowadzenia działań kompensacyjnych.

Skutki realizacji ustaleń projektu Planu powinny być monitorowane co najmniej raz w okresie kadencji rady gminy, w ramach oceny zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, przeprowadzanej przez wójta.

W przypadku planowanego rozszerzenie dotychczasowego terenu dla eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Ogorzelec”, można wykluczyć wszelkie alternatywne rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne. Alternatywą dla tego rozwiązania byłoby bowiem niepodejmowania przedsięwzięcia polegającego na rozszerzeniu zasięgu dotychczasowego terenu dla działalności górniczej, ale wówczas nie byłoby podstaw do sporządzania projektu Planu. Tym samym uniemożliwione byłoby racjonalne gospodarowanie złożem.

Załącznik nr 1
do prognozy oddziaływania na
środowisko do projektu
miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego
dla wybranego obszaru w obrębie
Ogorzelec w gminie Grębocice

OŚWIADCZENIE

Stosownie do art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, z późn. zm.) **oświadczam**, że jako osoba kierująca zespołem autorów opracowujących prognozę oddziaływania na środowisko do projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranego obszaru w obrębie Ogorzelec w gminie Grębocice* spełniam wymagania art. 74 a ust. 2 pkt 2 ww. ustawy.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Kierujący zespołem autorów

mgr inż. arch. Marek Wiland

